ވިލުފުށީ ދިާއރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު، މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް، އާޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ ޑރ.
އަޙްމަދު ޢަލީ ސަވާދާ ކުރެއްވި ސުވާލު
60 އޮކްޓޯބަރ 9662
ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު .` އައްސަލާމްޢަލައިކުމް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަ ނޑު މިއަދު ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރާ
ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، ރިޒޯޓްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ
ތ.ކަޅުފަހަލަފުށީގެ މަސައްކަތް މިއަދާ ހަމައަށްވެސް ނުފެށިފައިވަނީ ކީއްވެތޯ. ދެން އެރިޒޯޓް މިހާރު
ކުއްޔަށްދީފައިވާ ފަރާތާއެކު ސަރުކާރުން އެގްރިމެންޓްކޮށްފައިވާ ތާރީޚަކީ ކޮބައިތޯ. ތިނެއް،
އެރިޒޯޓްގެ މަސައްކަތް އަވަސްކުރުމަށް ބާރުއަޅާ ސަރުކާރުން މިހާތަނަށް ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތަކީ
ކޮބައިތޯ. ހަތަރެއް، އެރިޒޯޓްގެ ޢަމަލީ މަސައްކަތް ފެށޭނެކަމަށް މަނިކުފާނު ލަފާކުރައްވާ ތާރީޚަކީ
ކޮބައިތޯ. ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު އަރިހުން އަޅުގަ ނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން މިސުވާލުތަކަށް ވަރަށް
ފުރިހަމަ ސާފު ޖަވާބެއް އަޅުގަ ނޑަށް ދެއްވުން.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓުއަރިޒަމް، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. .` އައްސަލާމްޢަލައިކުމް. ތ.ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ
އާޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙްމަދު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޒް ރަޝީދު ކުރެއްވެވީ ހަތަރު ސުވާލެއް. އޭގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ސުވާލަކީ، ރިޒޯޓުގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީކުރުމަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ ތ.ކަޅުފަހަލަފުށީގެ މަސައްކަތް
މިއަދާ ހަމައަށްވެސް ނުފެށިވަނީ ކީއްވެތޯ. ޖަވާބުގައި އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވަން ތ.ކަޅުފަހަލަފުއްޓަކީ
4002 ވަނަ އަހަރުގެ، 4002 ވަނަ އަހަރު ސަރުކާރުން ބީލަމަށް ލީ 11 ރަށުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ
ރަށެއް. މި 11 ރަށް ބީލަމަށް ލީފަހުން ދިމާވި ސުނާމީ ކާރިޘާއާއި ގުޅިގެން މިރަށްތައް
ކުއްޔަށްދެވިފައިވަނީ 4002 ވަނަ އަހަރުގެ މެއިމަހުގައި. އަދި ސުނާމީ ކާރިޘާއާއި ގުޅިގެން
ކުއްޔަށްދިންފަހުންވެސް މިރަށްރަށުގެ ތެރެއިން ގިނަ ރަށްރަށުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށް
ގޮސްފައިނުވެ ލަސްވެގެން އެބަދޭ. އޭގެފަހުން 4002 ވަނަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި އިތުރު 40 ރަށެއް
ކުއްޔަށްދިނުމުގެ ސަބަބުން ރިޒޯޓް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ޕްރޮޖެކްޓްތައް ބޭންކުތަކުން ފައިސާ ހޯދުމަށް
ދަތިތަކެއް ކުރިމަތިވެފައިވޭ. 11 ރަށާ އަޅާބަލާއިރު ފަހުން ކުއްޔަށްދިން ރަށްރަށުގެ ތެރެއިން ކުލި
ކޮންޓްރޯލްކޮށްގެން ކުއްޔަށްދިން ރަށްރަށުގެ ކުލިތައް ނިސްބަތުން ކުޑަވުމުގެ ސަބަބުން ބޭންކުތަކުން
މާލީ ފެސިލިޓީތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ފަހުގެ ރަށްރަށުގެ ޕްރޮޖެކްޓްތަކަށް އިސްކަންދޭކަން
ފާހަގަކުރެވޭ. އަދި ތ.ކަޅުފަހަލަފުއްޓަކީ ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތަށް ދަތިތަކެއް
ކުރިމަތިވެފައިވާކަމަށް އެރަށުގެ ލީސް ހޯލްޑަރު މިމިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވޭ.

ތ.ކަޅުފަހަލަފުއްޓަކީ ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތް ނުފެށިފައިވަނީ މިސަބަބުތަކަށްޓަކައިކަމަށް
ތ.ކަޅުފަހަލަފުށި ކުއްޔަށްދިން ފަރާތުން މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވޭ. ދެވަނަ ސުވާލެއްގެ
ގޮތުގައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރައްވާފައިވަނީ އެރިޒޯޓް މިހާރު ކުއްޔަށްދީފައިވާ ފަރާތާއެކު
ސަރުކާރުން އެގްރީމަންޓްކޮށްފައިވަނީ ކޮން ތާރީޚެއްގައިތޯ. ސަރުކާރުން އެގްރީމަންޓުގައި
ސޮއިކޮށްފައިވަނީ 02 މެެ އިެ 4002 ގައި. ތިންވަނަ ސުވާލަކީ، އެރިޒޯޓުގެ މަސައްކަތް
އަވަސްކުރުމަށް ބާރުއަޅާ ސަރުކާރުން މިހާތަނަށް ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތަކީ ކޮބައިތޯ. ޖަވާބުގައި
އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވަން، ތ.ކަޅުފަހަލަފުށީގެ ލީސް ހޯލްޑަރު މިމިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅުއްވަންޖެހޭ
ޑީޓެއިލް ޑްރޯވިންގސް ލީސް އެގްރީމަންޓުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވަނީ،
ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާތީ ލީސް އެގްރީމަންޓުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން 12 އޮގަސްޓް 4002 ގައި
އެފަރާތް 4200 ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުން ވަނީ ޖުރިމަނާކުރެވިފައި. އަދި ޕްރޮޖެކްޓް ޕްރޮޕޯޒަލްއާއި
އެއްގޮތަށް އެރަށުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދަވާފައިނުވާތީ 04 އޮގަސްޓް 4002 ގައިވެސް ލީސް
އެގްރީމަންޓުގެ ހަމަ މިދެންނެވި މާއްދާގެ ދަށުން ޖުރިމަނާކުރެވިފައިވޭ. ދެން އަޅުގަ ނޑުމެން
މިސަރުކާރާ ޙަވާލުވީ ދުވަހުން ފެށިގެން މިސަރުކާރުން ވިސްނަމުންދިޔައީ މިރަށްތައް
ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި އެކަށައެޅޭނެ އެންމެ ރަނގަޅު ސިޔާސަތަކީ ކޮބައިތޯ. މިގޮތުން އަޅުގަ ނޑުމެން
ބެލިއިރު އެދުވަސްވަރު ދުނިޔެއަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ އަދި މިހާރުވެސް ދުނިޔެއަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ
އިޤްތިޞާދީ ހީނަރުކަމުގެ ސަބަބުން މާލީ ފެސިލިޓީތައް ބޭންކުތަކުން އަދި ފައިނޭންޝިއަލް
އިންސްޓިޓިއުޝަންތަކުން ދޫކުރެވެން ދަތިވެފައިވާކަން އަޅުގަ ނޑުމެން ފާހަގަކޮށް
ޑިވަލޮޕަރސްއިންނަށް 4004 ގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތު އަޅުގަ ނޑުމެން ދިނިން. އަދި މި 14
މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުދިނުމުގެ އިތުރުން ސިޔާސަތުގެ ދަށުން އަޅުގަ ނޑުމެން 4004 ގައި ދައްކަން
އޮތް ކުލި ކުރިއަށް އޮތް ތިންއަހަރަށް ފަސްކޮށްދިނިން. މީގެ އިތުރުން އަޅުގަ ނޑުމެން ވިސްނީ ދެން
ކޮން ކަންތަކެއްތޯ ސަރުކާރަށް ކޮށްދެވޭނީ. އަޅުގަ ނޑު ފާހަގަކޮށްލަން މިދަ ނޑިވަޅުގައި
އަޅުގަ ނޑުމެން މިވާހަކަދައްކަނީ 26 ރިޒޯޓެއް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ވާހަކަ. މި 26 ރިޒޯޓް
ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި އަޅުގަ ނޑު ކުރިންވެސް މިމަޖިލީހުގައި ދަންނަވާފައިވާނެ އަޅުގަ ނޑުމެންގެ
އަންދާސީ ހިސާބުން ދައްކާގޮތުގައި ގާތްގަ ނޑަކަށް ދެބިލިޔަން، 4.2 ބިލިޔަން ޔޫ.އެސް ޑޮލަރު
ޚަރަދުވާން އެބަޖެހޭ. ފައިނޭންޝިއަލް ފެސިލިޓީޒްތައް ރެއިޒްކުރެވެން އެބަޖެހޭ. މިތަންވަޅުގައި މިއީ
ވަރަށް ދަތިތކަމެއްކަމުގައި އަޅުގަ ނޑުވެސް ފާހަގަކުރަން. ދެން ސަރުކާރަށް މިފަދަ މާލީ
ފެސިލިޓީޒްތަކެއް މި ޑިވަލޮޕަރސްއިންނަށް ހުށަހެޅޭކަށް ނެތް. އެއީ ޙަޤީޤަތަކީ. މިޙަޤީޤަތަށް

ބިނާކޮށް އަޅުގަ ނޑުމެން ދެން މިވިސްނަނީ ކިހިނަކުންތޯ އިތުރު ސިޔާސަތެއް އަޅުގަ ނޑުމެން
އެކުލަވާލެވޭނީ. ކޮންކަހަލަ ލުޔެއްތޯ އަދި އެހީއެއްތޯ ސަރުކާރަށް ދެވޭނީ. އަޅުގަ ނޑު
ލަފާކުރާގޮތުގައި ކުރިއަށް އޮތް ހަފްތާގެ ތެރޭގައި އަޅުގަ ނޑުމެން މިވަގުތު މިދަނީ ކެބިނެޓް
ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލައި ގެން އެކޮމިޓީން މިރަށްތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ސިޔާސަތެއް އެކުލަވާލަމުން.
ކުރިއަށް އޮތް ހަފްތާގެ ތެރޭގައި މިމަސައްކަތް ނިމި ވަރަށް އަވަސް މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި
މިސިޔާސަތު އިޢުލާންކުރެވޭނެކަމަށް އަޅުގަ ނޑު ލަފާކުރަން. ހަތަރުވަނަ ސުވާލެއްގެ ގޮތުގައި
ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރައްވާފައިވަނީ، އެރިޒޯޓުގެ ޢަމަލީ މަސައްކަތް ފެށޭނެކަމަށް
މަނިކުފާނަށް ލަފާކުރެވޭ ތާރީޚަކީ ކޮބައިތޯ. ވަރަށް ކުރުކޮށް އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލާނަން މިސުވާލުގެ
ޖަވާބު. މިރަށްތައް ތަރައްޤީ، ޚާއްޞަކޮށް މިރަށް ތަރައްޤީވާނެކަމަށް އަޅުގަ ނޑަށް ވަކި ޖަވާބެއް
އެހެން ދެންނެވޭކަށް މިވަގުތަކު ނެތް. އެއީ މިހާ ދުވަސްވެފައި ހުރި ރަށްތައް ބައިވަރު. މި 11
ރަށުގެ ބެޗް މިރަށް ހިމެނެނީ. ހިމެނޭހިނދު މިހުރިހާ ރަށްތައް ތަރައްޤީކުރަން މިދެންނެވި
މައްސަލަތައް ކުރިމަތިވެފައިވާހިނދު ވަކި ތަރީޚެއް އަޅުގަ ނޑުމެން ކަ ނޑައަޅާފައި މިތާރީޚުގައި
މިރަށް ތަރައްޤީވާނެއޭ ދެންނެވުން އެއީ އެންމެ އެކަށީގެންވާ ޖަވާބަކަށްނުވާނެކަމަށް އަޅުގަ ނޑު
ދެކެން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަ ނޑުމެން މި ކެބިނެޓް ކޮމިޓީން މިކުރާ މަސައްކަތުން
އަޅުގަ ނޑުމެން މި އަންދާޒާ މިކުރަނީ އެދެވޭ މުއްދަތެއްދިނުން. އެހެންނަމަވެސް، އޭގެ ތަފްސީލުތައް
އަޅުގަ ނޑަށް މިޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހާވެސް ޙިއްޞާކޮށްލެވޭނީ އަދި ޢާންމުންނާވެސް
ހިއްސާކޮށްލެވޭނީ މިކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ފުރިހަމަވުމަށްފަހު. އުއްމީދުކުރަން އަޅުގަ ނޑަށް މި ހަތަރު
ސުވާލަށް ޖަވާބު އެރުވިއްޖެ ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިހާހިސާބުން އިތުރު ސުވާލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އަޅުގަ ނޑު ހުޅުވާލަން. އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަ ނޑު
ފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ މިއަދު ސުވާލުކުރެއްވި މެންބަރު ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ރިޔާޟް ރަޝީދަށް.
ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ކުރެއްވި ސުވާލާ ގުޅިގެން
ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާނީ ސުނާމީއަށްފަހުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް މިއަތޮޅު، ޚާއްޞަކޮށް އަޅުގަ ނޑު މި
ތަމްސީލުކުރާ ވިލުފުށި ދާއިރާގެ ރައްޔިތުންގެ ޙާލަތު ވަނީ ނިކަމެތިވެފައޭ. އެގޮތުން މި
ކަޅުފަހަލަފުއްޓަކީ މިއީ އަޅުގަ ނޑު މި ތަމްސީލުކުރާ ދާއިރާގެ ވިލުފުއްޓާ، މަޑިފުއްޓާ، ދިޔަމިނގިލި

މި ހަތަރު ރަށް، މި ތިން ރަށް އޮންނަ ފަޅުތެރޭގައި އޮންނަ ބޮޑު ރަށެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަ ނޑު
މިދަންނަވަނީ. މިއީ ތ.އަތޮޅު ރައްޔިތުންގެ ވަރަށް ބޮޑު އުންމީދުތަކެއް މިރަށާއި ގުޅިފައިވާ ރަށެއް.
އެހެންކަމުން، ވޭތުވެދިޔަ 2 އަހަރު ފާއިތުވެގެންދިޔައިރު މިރަ ށުގެ މަސައްކަތްނުކުރެވިފައި އޮތީ މާލީ
ދަތިތަކެއް ކުރިމަތިވެގެންކަމަށް ނޫންނަމަ ކުލި ބޮޑުވެގެންކަމަށް މަނިކުފާނު ވިދާޅުވެއްޖެ.
އެހެންވެއްޖެކަމަށް ވެއްޖިއްޔާ އެކުލި ކުޑަކޮށްގެންވެސް މިކަން ކުރެވޭނެ ގޮތެއް އޮވެއްޖިއްޔާ އެކަން
ކުރުމަކީ އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާނީ ރައްޔިތުން، އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާގޮތޭ. ބޮޑު ކުލި
ނެގުމަކުންނެއް އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންނަށްވާ ފައިދާއެއް ނެތް. އެމީހުން ބޭނުންވަނީ އެތަނުން
އެމީހުންނަށް ވަޒީފާ ލިބޭނެ ފުރުޞަތުތަކެއް ތަނަވަސްކޮށްދިނުން. އެހެންވީމަ، އެކަން ކުރުމަށްޓަކައި
ތިކުރެވިފައި އޮތް އެގްރީމަންޓުގައި ނެތްތޯއޭ އެއްވެސް މާއްދާއެއް އެ ކުއްޔަށް ބަދަލެއް ގެނެސްގެން
އެމީހުންނަށް ކުރެވޭނެކަހަލަ މަގެއް ފަހިކޮށްދެވޭނެ އެއްވެސް ގޮތެއް. އެހެންވެއްޖެކަމަށްވަންޏާ
އެގޮތަކުންވެސް އެމަސައްކަތްކުރެވޭނެ ގޮތެއް ހަމަޖައްސައިދިނުމަކީ ހަމަޔަޤީނުންވެސް މިއަތޮޅުގެ
ރައްޔިތުން އަދި މިސަރަޙައްދުގެ ރައްޔިތުން އަދި އަޅުގަ ނޑު މިތަމްސީލުކުރާ ވިލުފުށި ދާއިރާގެ
ރައްޔިތުންގެ ވަރަށް ބޮޑު އެދުމެއް. އެހެންވީމަ، އެއީ އެސުވާލު. ދެން ހަމައެއާއިއެއްކޮށް
އަޅުގަ ނޑަށްވެސް އުނދަގޫވޭ ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ އަޅުގަ ނޑުގެ
ސުވާލު، ސީދާ އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވަން އުޅޭ އެއްޗެއް ދެންނެވުމުގެ ކުރީގައި ކައިރީގައި
އުނދަގޫވާގޮތަށް ވާހަކަދެއްކީމަ. އެހެންވީމާ، ވާގޮތަކީ ވަގުތުވެސް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ތަންކޮޅެއް
ގިނަ ވަގުތު އެބަ ނަގަންޖެހޭ އެބަ ސުވާލެއް ފުރިހަމަކުރުމަށްޓަކައި. ހަމައެއާއިއެކު އަޅުގަ ނޑު
ދަންނަވާނީ ވަކި މުއްދަތެއް އެގްރީމަންޓެއްގައި ކަ ނޑައެޅިފައި އޮވެއްޖެކަމަށްވަންޏާ..
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް، ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ.
(ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ)
ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ހިތާމަކުރަން. އަޅުގަ ނޑު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް މިތާ ނުނަގަމު.
އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: އެކަމަކު، މިގަޑިއަކީ މިއީ އިތުރު ސުވާލުކުރަން އޮތް ގަޑި. މިއީކީ ވާހަކަތަކެއް އިތުރު ދައްކަން
އޮންނަ ގަ ޑިއެއް ނޫން. ރައީސަށްވެސް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ މިހާރު ކިތައް މިނެޓްވެއްޖެކަން.
އިތުރު ސުވާލެއް ނޫން އެކުރައްވަނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއްކަމަކަށް ބަލައެއްނުގަންނަން. އިށީނދެވަޑައިގެންނެވުން އެދެން. ވިލުފުށީ
ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސުވާލު ފުރިހަމަކުރެއްވުމަށް އަދި އަވަސްކުރެއްވުމަށް ދަންނަވަން.
ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަ ނޑު މިއަދު ސުވާލު މިކުރަނީ މިކަމާއިގުޅޭ ވަޒީރާ. އަޅުގަ ނޑު
ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: މިސުވާކުރަނީ ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާއަކާއި ނޫން. އެހެންވީމާ،
އެކަން އަޅުގަ ނޑު ހަމަ ރެކޯޑަށްޓަކައި ދަންނަވަން. ހަމައެއާއެކު އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާނީ،
މަނިކުފާނަށް ކުރިން އަޅުގަ ނޑު ކުރި ސުވާލު އަޅުގަ ނޑު ތަކުރާރުނުކުރިޔަސް އަޅުގަ ނޑު
ޤަބޫލުކުރަނީ މިހާރު މަނިކުފާނަށް އެނގިވަޑައިގެންފައޭ އޮންނާނީ. ހަމައެއާއެކުގައި، ދެން ދެވަނަ
ސުވާލަކަށް އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ، އެތާރީޚެއް ކަ ނޑައެޅިފައި އެގްރީމެންޓް، ކުރެވުނު
އެގްރީމެންޓްގައި މަސައްކަތްކުރާނެ ވަކި ތާރީޚެއް ކަ ނޑައެޅިފައި ނެތީތޯ. ނޫންނަމަ، އެނިންމާނެ
ތާރީޚެއްވެސް ކަ ނޑައެޅިފައި ނެތީތޯ. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް، ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަ ނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ދެސުވާލެއް
އާރޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙްމަދު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކައިން. ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، އެގްރީމެންޓްގެ ކުލި ކުޑަކުރެވޭނެ
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: މާއްދާއެއް ނެތްތޯ. އަޅުގަ ނޑުމެން މިވާހަކަ ދައްކަނީ ރާއްޖޭގެ ޓުއަރިޒަމްގެ ސިނާޢަތު
އިތުރުކުރެވެން އޮތް ގާތްގަ ނޑަކަށް 10 ވަރަކަށް ހާސް އެނދުގެ ވާހަކަ މިދެކެވެނީ. ހަމައެކަނި
ތ.ކަޅުފަހަލަފުށީގެ ވާހަކައެއް ނޫން. 26 އެގްރީމެންޓްގެ ވާހަކަ މިދެކެވެނީ. ދައްކާހިނދު
އަޅުގަ ނޑުމެން ސަރުކާރުން ވިސްނަންޖެހޭ ހަމަހަމަ އުސޫލެއް މީގައި ގެންގުޅެން. ވަކި ފަރުދަކަށް
ކުރެވިފައި އޮތް އެގްރީމެންޓަކަށް އިޞްލާޙެއް ގެނެސްގެން ބެނިފިޓެއް ދިނުމެއް ނޫން
އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ވިސްނުމަކީ. އެއާއި ޚިލާފަށް، މިކެބިނެޓް ކޮމިޓީންވެސް މަސައްކަތްކުރަމުން
މިދަނީ ޤައުމީ ފެންވަރެއްގެ ސިޔާސަތެއް މިރަށްތައް ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި އެކުލަވާލެވޭނީ އެންމެ
އިންސާފުވެރި އުސޫލަކީ ކޮބައިތޯ. މިގޮތަށް މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަ ނޑު ކުރިންވެސް ދެން ނެވިހެން
މިހާރުވެސް ކުރެވިފައިވަނީ. އަދި ވަރަށް ކައިރި މުސްތަޤްބަލެއްގައި އިޢުލާންކުރެވޭނެ.
އެގްރީމެންޓްގައި ކުލި ނެގޯޝިއޭޓްކުރާކަށް ކަ ނޑައެޅިގެންނެއް މާއްދާއެއް ނެތް. އެހެންނަމަވެސް،
އެއްބަސްވުމަކީ ދެފަރާތެއްގެ މެދުގައިވެވޭ އެއްޗެއް. މިގޮތުން، އެއްބަސްވުން ބަދަލުކުރެވިދާނެ
ދެފަރާތް އެއްބަސްވާ ހިނދެއްގައި. އެހެންނަމަވެސް، މިއީ ޢާންމުކޮށް ޤައުމީ ފެންވަރެއްގައި ކުރެވޭ

މަސައްކަތަކަށްވާތީ ހަމަހަމަ އަދި އިންސާފުވެރި އުސޫލެއް މީގައި ގެންގުޅެންޖެހޭ. އެހެންކަމުން،
އެފަދަ އިންސާފުވެރި އުސޫލަކީ ކޮބައިތޯ އަޅުގަ ނޑުމެން ކެބިނެޓް ކޮމިޓީން މަސައްކަތްކުރަމުން
މިދަނީ. މަސައްކަތް ވަރަށް ފުރިހަމައަށް ގާތްގަ ނޑަކަށް ނިމޭހާ ހިސާބަށް މިހާރު ގޮސްފައިވަނީ.
އެހެންކަމުން، އޭގެ އަޅުގަ ނޑު ހަމަ އަނެއްކާވެސް ތަކުރާރުކޮށް ދަންނަވާނީ އެންމެ އެކަށީގެންވާނީ
އެމަސައްކަތް ފުރިހަމަވެ ނިމުމުން ހުރިހާ އެންމެންނާއި އަދި މިޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހާއިވެސް
ޙިއްޞާކުރުން. ދެވަނަ ސުވާލެއްގެ ގޮތުގައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރެއްވީ، މިރަށް
ތަރައްޤީކުރުމަށް އެގްރީމެންޓްގެ ވަކި މުއްދަތެއް ކަ ނޑައެޅިފައިވޭތޯ. އާދެ، އެގްރީމެންޓްގައި
ކަ ނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ފަހަނައަޅާ ގޮސްފައިވަނީ. މި 26 ރަށުގެ މައްސަލައިގައިވެސް
މިސުވާލަށް ޖަވާބެއް ދަންނަވާނަމަ އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާނީ މިމުއްދަތުތައް ފަހަނައަޅާ ގޮސްފައޭ ވަނީ
ވަރަށް ބޮޑުތަން. އެހެންކަމުން، އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް މިކުރިމަތިވާ މައްސަލައަކީ ހުރިހާ
އެގްރީމެންޓްތަކެއް ބާޠިލްކުރުންތޯ ނުވަތަ ވިޔަފާރިއަށް ފުރުޞަތެއް ދިނުންތޯ. ވިޔަފާރިއަށް އިތުރު
ފުރުޞަތެއް ދީގެން އޭގެން ސަރުކާރުން އިޤްތިޞާދު ރީޖެނަރޭޓްކުރާނެ މަގުތަކެއް ހުޅުވައިދިނުންތޯ.
އަޅުގަ ނޑުމެން މިފަހުން ދެންނެވި އުސޫލަށް ބުރަވެ ތިބެ ސިޔާސަތެއް މި އެކަށައަޅަނީ.
ޝުކުރިއްޔާ.
އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު .` ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަ ނޑު މިނިސްޓަރަށް ސުވާލުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ
ޙަމްދޫން ޢަބްދުاله ޙަމީދު ދެންމެ މިނިސްޓަރުގެ ކުރެއްވި ޖަވާބުގައި ވާހަކަދައްކަވަމުން ވިދާޅުވެފައިވަނީ، 4004 ވަނަ
ވާހަކަދެއްކެވުން: އަހަރަށް ދައްކަންހުރި ފައިސާ، އެ ތަރައްޤީކުރެވެމުން އަންނަ ރިޒޯޓްތަކަށް. 4004 ވަނަ އަހަރަށް
ދައްކަންހުރި ފައިސާ ކުރިއަށް އޮތް 6 އަހަރަށް ފަސްކޮށް ބައްސަވާލެއްވި ވާހަކަ. ދެން، އަޅުގަ ނޑު
ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައި މިއީ ވަރަށް ބޮޑު، ސަރުކާރަށް ޙަޤީޤަތުގައި ލިބެން އޮތް ވަރަށް ބޮޑު
އާމްދަނީއެއް. ދެން، މިއާމްދަނީ މިއީ ކިހާވަރެއްގެ އާމްދަނީއެއްތޯ. އަދި މި އާމްދަނީގެ ސަބަބުން
މަނިކުފާނު ލަފާކުރާގޮތުގައި މިސާލަކަށް، އަޅުގަ ނޑުމެން މި އެކި ރަށްރަށުގައި ހަދަންހުރި
މަރާމާތުކުރެވުނު ބަނދަރުތަކާއި އަލަށް ހަދަންހުރި ބަނދަރުތަކަށް ބަޖެޓް ހަމަނުޖެހިގެންދިޔައީ
މިފަދަ ބޮޑު އަދަދެއް ސަރުކާރުން ވަރަށް ބޮޑެތި ފަރާތްތަކަކަށް މަޢާފްކުރީމާތޯ އަޅުގަ ނޑުގެ
ސުވާލަކީ.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަމްދޫން ޢަބްދުاله

އާރޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙްމަދު ޙަމީދު އެކުރެއްވެވީ އަޅުގަ ނޑު މިއަދު ތައްޔާރުވެގެން އައި ސުވާލާ ގުޅޭ ސުވާލެއް ނޫން.
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާނަން ޖަވާބެއްގެ ގޮތުގައި، އަޅުގަ ނޑުމެން މިއަހަރުގެ ކުރީކޮޅު
އެކުލަވާލި ބަޖެޓުގައި މިފައިސާއަކީ ހިމެނިފައިވާނެ އެއްޗެއް ނޫން. އަދި ހަމައެއާއެކު، މިރަށްތައް
ތަރައްޤީވެ ނިމުމުން އަދި ޓުއަރިޒަމްގެ ސިނާޢަތަށް މިރަށްތައް އޮޕަރޭޝަނަލައިޒްވުމުން ޤައުމަށް
ލިބެންޖެހޭނެ، ޤައުމުގެ އިޤްތިޞާދަށް ލިބެންޖެހޭނެ އެތަކެއް ގުނަ ފައިދާތަކެއް ނުލިބި
މިހާތަނަށްވެސް ގޮސްފައިވަނީ. އެއީ އޮޕޮޗުިއނިޓީ ކޮސްޓް ވަރަށް ބޮޑު ސަރުކާރަށްވެސް އަދި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށްވެސް. އެހެންކަމުން، އެހުރިހާ ގެއްލުންތަކެއްވަމުން އެތަކެއް
އަހަރުތަކެއް ގޮސް ނިމުނުފަހުން އަޅުގަ ނޑުމެންނާއި މިރަށްތައް ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަސައްކަތް ޙަވާލު
މިކުރެވުނީ. މިހެން މިދެންނެވީ، އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ސިޔާސަތުގެ ދަށުން 4004 ވަނަ އަހަރު
ސަރުކާރަށް ލިބެން އޮތް އެއްޗެއް ގެއްލިގެންދިޔައީކީއެއް ނޫން. އަޅުގަ ނޑުމެން ކުރިއަށް އޮތް 6
އަހަރަށް އެފައިސާ ބަހާލީ. އެހެންކަމުން، ސަރުކާރުން ލިބެންޖެހޭނެ އާމްދަނީއެއް އަޅުގަ ނޑުމެންގެ
މިސިޔާސަތުގެ ދަށުން ގެއްލިގެންނެއް ނުދޭ. ޝުކުރިއްޔާ.
ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އަޅުގަ ނޑު މިއަދު ޢިއްޒަތްތެރި
އަޙްމަދު އާމިރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ވަޒީރާއި ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، ދ.އޮޅުވެލި މިރަށަކީ އެމް.ޓީ.ޑީ.ސީގެ ރަށެއްގެ ގޮތުގައި
އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ ރަށެއް ޓޫރިޒަމްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީ ކުރުމަށްޓަކައި.
އަޅުގަ ނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި އޮތްގޮތުގައި މިހާރު މިރަށްވަނީ ކޮންމެވެސް ފަރާތަކަށް
ކުއްޔަށްދީފައި އަދި ހެދުމުގެ މަސައްކަތްވެ ސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މިހާރު ފަށައިގެން
ކުރިއަށްދާކަމަށް އަޅުގަ ނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވޭ އަދި އެނގިފައިވެސްވޭ. އަޅުގަ ނޑުގެ
ސުވާލަކީ، މިރަށް ހުޅުވި މިރަށުގެ ޚިދުމަތް އެހިސާބުގެ ރައްޔިތުންނަށް ފޯރާވަރު ވާނީ ކިހާތާކުތޯ.
އެއެއް މިނިސްޓްރީއަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނަމަ އެކަން އަޅުގަ ނޑަށް ސާފުކޮށްލަދިނުން ވަރަށް
ބޮޑަށް އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިއަދު ކުރެވުނު ސުވާލާއި މިނިސްޓަރު ދެއްވި ޖަވާބާއި ގުޅުންހުރި ބައިތަކަށް މިނިސްޓަރު
ޖަވާބުދެއްވުމަށް ދަންނަވަން.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އާމިރު

އާރޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙްމަދު އެކުރެއްވެވި ސުވާލަކީވެސް މިއަދުގެ ސުވާލާއި ޖަވާބަށް ސީދާ ގުޅުންހުރި ސުވާލެއް ނޫންކަމުގައި
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަ ނޑު ފާހަގަކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، ޖަވާބެއްގެ ގޮތުން އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާނަން،
ކުރިންވެސް އަޅުގަ ނޑު އެރުވި ޖަވާބެކޭ އެއްފަދައިން އޮޅުވެލި އަދި އޮޅުވެއްޔާއި ގުޅިގެން
ދެވިފައިވާ ޕެކޭޖްގައި ހުރި އެހެން ރަށްރަށްވެސް އެއީ އަޅުގަ ނޑު ޖުމުލަކޮށް މިދެންނެވި 26 ރަށުގެ
ތެރޭގައި ހިމެނޭ ރަށެއް. އެހެންކަމުން، އަޅުގަ ނޑުމެންގެ ސިޔާސަތުގެ ތެރެއިން މިހާތަނަށް
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފެސިލިޓޭޓް ކޮށްދެވިފައި އޮތް ކަންތައްތައް އެރަށަށްވެސް އެޕްލައިކުރޭ. އެހެން
މިދެންނެވީ 4004 ވަނަ އަހަރުގެ މުއްދަތު ދިނުމާއި އަދި ކުލި ކުރިއަށް އޮތް ތިން އަހަރަށް
ބަހާލުމުގެ ކަންތައް. ދެން ފާހަގަކޮށްލެއްވީ ކޮން ތާރީޚެއްގައިތޯއޭ އެރަށް ހުޅުވޭނީ. ހަމަ އެސުވާލަށް
އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލަން، ކަ ނޑައެޅިގެން އަޅުގަ ނޑަކަށް ވަކި ތާރީޚެއް ދެންނެވޭކަށް ނެތޭ
މިވަގުތަކުއެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަ ނޑުމެން މިދަނީ އެތަކެއް އަހަރުތަކެއްވެ ފާއިތުވެފައި އޮތް
ތަރައްޤީނުވެ އޮތް ރަށްތަކެއް ކުރިއަށް އޮތްތަނުގައި ތަރައްޤީކުރާނެ އަންދާޒީ މަސައްކަތްތަކެއް
ކުރަމުން. މި މަސައްކަތުގެ ސަބަބުން އަޅުގަ ނޑުމެން އެކުލަވާލާ ސިޔާސަތުގައި ކަ ނޑައެޅިގެން
އޮންނާނެ މުއްދަތެއް ވަކި މުއްދަތެއް އޮންނާނެ މިރަށްތައް ތަރައްޤީކޮށް އޮޕަރޭޝަނަލައިޒް ކުރަން.
އެހެންކަމުން، އެއަށްފަހު އެ މުއްދަތަށްފަހު ތަރައްޤީނުވެ މިރަށްތައް ވަނީނަމަ ސަރުކާރުން ވަރަށް
ސާބިތުކަމާއިއެކީ އެރަށްރަށާއިގުޅޭ ގޮތުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރާނެ. މިހާތަނަށް ނުވެ
އޮތްކަމެއް އެއީ. އެހެންނަމަވެ ސް، އަޅުގަ ނޑުމެން ފްރެޝް، އާ ވިސްނުމަކުން މިފަށައިގަތީ.
އަޅުގަ ނޑުމެން اله ގެ ވާގިފުޅާއި ލައިގެން މިކަންތައް ސާބިތުކަމާއިއެކީ ކުރިއަށް ގެންދާނަން.
އެމުއްދަތަށްފަހު ދެން ތަރައްޤީނުވެ ވަނީނަމަ އެރަށްތަކާއި ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަ ނޑުމެން ޤާނޫނީގޮތުން
އަދި ޤަވާއިދުގައި ވާގޮތަށް އަޅުގަ ނޑުމެން ޢަމަލުކުރާނަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު .` އާދެ، ޓުއަރިޒަމްގެ މާސްޓަރ ޕްލޭނެއް ކުރީގެ ސަރުކާރުން ހައްދަވައިގެން ގެންގުޅުނު.
އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން: ފަހަކަށް އައިސް ވެރިކަމުގައި ތިބުމުގެ ދަހިވެތިކަމުގައި ރުފިޔާ ބޭނުންވެގެން ރާއްޖޭގައި ހުރި
ރަށްތައް ވަސީލަތްތައް ނުއަގުގައި ދޫކުރަމުން ދިޔަ. އާދެ، ކުރިއަށް ލާރި ނަގަމުންދިޔަ. އާދެ،
މިގޮތުން އެތައް މިލިއަން އެތައް ސަތޭކަ މިލިއަން ރުފިޔާގެ އެޑްވާންސްގެ ގޮތުގައި ފައިސާ
ނަގާފައިވޭ. އެހެންވީމާ، މިގޮތުން މިފަދަ ދޯހަޅި ސިޔާސަތެއް ކުރީގެ ސަރުކާރުން ގެންގުޅުމުގެ
ސަބަބުން މިވީގޮތަކީ ކުރިން ދީފައި ހުރި ރަށްތައް އެ މާސްޓަރ ޕްލޭނާއި ޚިލާފަށް ދޫކުރުމުގެ
ސަބަބުން ރަށްތައް ނުހެދި ހުއްޓާ، އިތުރަށް އަދި ކުލި ހެޔޮކޮށް ރަށްތަކެއް ދޫކުރީ. އަޅުގަ ނޑުގެ

ސުވާލަކީ، އާދެ، އަޅުގަ ނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، މިއިން ރަށެެެ އް ހެދުމަށް ކިތައްސަތޭކަ
މިލިއަން ރުފިޔާ ދޭތޯއޭ ގާތްގަ ނޑަކަށް އަންދާޒާކުރެވޭ. އަދި އެއްވެސް ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ
ކިބައިގައި އެއްވެސް ބެންކަކުން ރުފިޔާއެއް ނުހޯދާ އެތައްސަތޭކަ މިލިއަން ރުފިޔާ އަމިއްލަ ޖީބުން
ދީގެން ހެދުމުގެ ޤާބިލުކަން އެއްވެސް ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ ހުރިކަމަށް އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް
ދިވެހިސަރުކާރަށް ލިބިވަޑައިގެންފައި ވޭތޯ. ދެވަނަ ސުވާލަކީ، މިނިސްޓަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި
ވިދާޅުވެއްޖެ ދެއެއް ޕޮއިންޓް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބިލިއަން ޑޮލަރު ބޭނުންވެއޭ. އާދެ، އަޅުގަ ނޑު
އަންދާޒާ ކުރާގޮތަށް ތިންސަތޭކަހާސް މިލިއަން ރުފިޔާ ބޭނުންވާކަމަށް މިހުރިހާ ރަށްތައް ހަދަން
ރުފިޔާއިން ދަންނަވާނަމަ. އަޅުގަ ނޑުގެ ސުވާލަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބެންކުތަކުގައި އެބަހުެު ރިތޯއޭ
ޤާބިލުކަން މިދެންނެވި ދޯހަޅި ސިޔާސަތުގެ ދަށުން ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ވަސީލަތްތައް ނުއަގުގައި
ދީފައި ހުރި ރަަ ށެްތައް ހެދުމުގެ ޤާބިލުކަން ރުފިޔާ ދިނުމުގެ ޤާބިލުކަން ދިވެހި ބެންކު ތަކުގައި
އެބަހުރިތޯއޭ. ނެތްނަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމުގައި ތަންދޭތޯ އެބަ ބޭރުގެ ޤައުމުތަކުން މި
ތިންސަތޭކަ ހާސް މިލިއަން ރުފިޔާ ދަރަނީގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ދޫކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން
ދިވެހިރާއްޖެއަށް ލިބިގެންވޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިއަދު ކުރެވުނު ސުވާލާއި އެސުވާލާއި ގުޅިގެން މިނިސްޓަރު ދެއްވި ޖަވާބާއި ގުޅުންހުރި
ސުވާލުތަކަށް މަނިކުފާނު ޖަވާބުދެއްވުމަށް ދަންނަވަން.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ
އާރޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙްމަދު އެކުރެއްވެވީވެސް އަޅުގަ ނޑު މިއަދު ތައްޔާރުވެގެން ޖަވާބުދޭން އައި ސުވާލުން ސީދާ ގުޅުންހުރި
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ސުވާލެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލަން އަޅުގަ ނޑުމެން ކުރި ހިސާބުތަކުން
މިއަހަރުގެ ކުރީކޮޅު ދައްކާގޮތުގައި 4.2 ބިލިއަން ޑޮލަރު މިރަށްތައް ތަރައްޤީކުރަން ހޭދަކުރަންޖެހޭ.
އަދި މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހާއި އަޅުގަ ނޑު މިވާހަކަތައް ޙިއްސާކޮށްފައި ވާނެ މީގެ ކުރީގެ
ބައްދަލުވުމެއްގައި. އަޅުގަ ނޑުމެން ބެލީ ގާތްގަ ނޑަކަށް ފަސްދޮޅަހަކަށް މިލިއަން ޑޮލަރު މަދުވެގެން
ދާނެކަމަށް މީގެން ރަށެއް ތަރައްޤީ ކުރަން މިޒަމާނުގެ ހާލަތަށް ވިސްނާފައި. އަދި މިރަށްތައް
ތަރައްޤީ ކުރުމުގައި ބޭނުންވާނެ އިންވެސްޓްމަންޓް އައުޓް ލޭ ބޮޑުވެގެންދާ އެއް ސަބަބެއްކަމަށް
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފާހަގަ ކުރެވުނީ މިރަށްތައް ދެވިފައިވާ މޮޑެލްއަށް ވިސްނާފައި އެއީ ބޮޑު
ކުއްޔަކަށް ރަށްތައް ދެވިފައިވާތީ. އެހެންކަމުން އިންވެސްޓްމަންޓް އައުޓްލޭ ބޮޑުވެ އަދި ޕްރޮޑަކްޓްގެ

ކޮލިޓީ، ލަގްޒަރީ ކޮލިޓީއަށް ވެގެންދަނީ ސްޓޭންޑަޑްސްއަށް ވެގެންދަނީ. އެހެންކަމުން، މިފަދަ ގިނަ
އެނދުތަކެއް ލަގްޒަރީ މާކެޓަށް ވައްދަން ވަރަށް ބޮޑު އިންވެސްޓްމަންޓްތަކެއް ކުރެވެންޖެހޭ.
އަޅުގަ ނޑުމެން ބެލި ހިސާބުން ގާތްގަ ނޑަކަށް އެއްބިލިއަން ޑޮލަރުވަރު ޚަރަދު މިވަނީ ރާއްޖޭގެ
ކޮމަރޝަލް ބޭންކުތަކުން އަހަރެއްގެ މައްޗަށް މިދޭ ފެސިލިޓީސްތަކަށް. އެހެންކަމުން، ރާއްޖޭގެ
ކޮމަރޝަލް ބޭންކުތަކުން މިފަދަ ޑިވަލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކުރާނެ ސްޓްރެންތެއް ނެތްކަމަށް
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވެނީ. އެހެންކަމުން، ދިމާވެފައި އޮތް ދަތިތައް އަޅުގަ ނޑުމެން
ފާހަގަކޮށް އަޅުގަ ނޑުމެން މިއަހަރުގެ ކުރީކޮޅުވެސް ސިޔާސަތެއް އެކުލަވާލީ. މިއަށް ރެސްޕޮންސެއް
ދިނުމަށްޓަކައި. ދެން އަޅުގަ ނޑު ވަރަށް އުފަލާއިއެކު ފާހަގަކުރަން ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ދެވަނަފަހަރަށް އެކުރެއްވެވި ސުވާލުގައި އަދި އެދެއްކެވި ވާހަކައިގައި
ފާހަގަކުރެއްވި ކުލި ކުޑަކުރުމާއި ގުޅޭގޮތުން ކޮންޓްރެކްޓްގައި މާއްދާއެއް ވޭތޯ ނުވަތަ އެކަން
ކުރެވޭނެގޮތެއް އޮތްތޯ. އިންވެސްޓްމަންޓް އައުޓްލޭ ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި ކުލިތައް ދައްކުރުން އެއީ
ކުރަންޖެހޭ ކަމެއްކަމަށް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންނަމަވެސް، އެއީ ހަމަހަމަ
އުސޫލަކުން ކުރަންޖެހޭކަމެއް. މިޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ތާއީދު އެފަދަ ކަމަކަށް ލިބިއްޖެ
ހިނދެއްގައި އެއީ އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މަސައްކަތަށް ލިބިގެންދާނެ ވަރަށް ބޮޑު ކުއިއެރުމެއް ކަމަށް
އަޅުގަ ނޑު ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ.
ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަ ރު ޔޫސުފް .` ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު، ވަޒީރާއި އެކުގައިވާ ވަޒީރުގެ
ނަޢީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހީތެރިޔާ. އައްސަލާމްޢަލައިކުމް. އާދެ، ޓުއަރިސްޓް ރިސޯޓްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީކުރުމަށް ތ.އަތޮޅު
ކަޅުފަހަލަފުށްޓާއި އެއްކޮށް ދޫކުރެވިފައި ވާ ވަރަށް ގިނަ ރަށްތަކެއް އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް،
މިރަށްރަށުން ސަރުކާރަށް ދައްކަންޖެހޭ ކުލި މިހާރު ވަނީ ފަސްކުރެވިފައި. އަދި އިތުރަށް
ފަސްކުރުމުގެ ވާހަކަތައް ދެކެވެމުން ދާކަމަށް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ޚަބަރު ލިބެމުންދަނީ. އަޅުގަ ނޑު
ދެކޭގޮތުގައި މިއީކީ ހައްލެއް ނޫން. އެއީ ޓުއަރިސްޓް ރިސޯޓް ހެދުމަކަށް ކުރިމައްޗެއް ނުލާނެ
ފަޤީރުންނެއް. ސަރުކާރުން ކޮށްދޭންޖެހޭ ކަންތައްތައް ނުކުރެވިގެން ދަތިވެފައިވާ ވަގުތެއްގައި
ސަެަ ރުކާރަށް ލިބެން ހުރި، މުއްސަނދިންގެ އަތުން ސަރުކާރަށް ލިބެންހުރި މިފަދަ ފައިސާ
ލަސްކުރެވެމުންދާކަމީ އަޅުގަ ނޑު ވަރަށް ހިތާމަ ކުރާކަމެއް އަދި އެކަން އަޅުގަ ނޑުމެން
ކުށްވެރިކުރަން. އާދެ، އަޅުގަ ނޑު ދެކޭގޮތުގައި ސަރުކާރުން މިހާރު ވަރަށް ގިނަ
މަސައްކަތްތަކެއް.....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސުވާލައިގެން ކުރިއަށް ވަޑައިގެންދެއްވުމަށް.
ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔޫސުފް ވަރަށް އަވަހަށް ތިކަން ކޮށްލާނަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު، ސަރުކާރުން
ނަޢީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަ ނޑު ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައި މިވަގުތު މިދެންނެވި ރަށްރަށަށް ފައިސާ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތް ވަރަށް
ބާރަށް ކުރިއަށް ގެންދަވާކަމަށް އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ޚަބަރު ލިބެމުން އެބަދޭ. އެހެންވީމާ،
ތިކުރައްވަމުން ގެންދަވާ މަސައްކަތުގެ އުންމީދަކީ ކޮބައިތޯ މިއީ އަޅުގަ ނޑު މިހާރު ކޮށްލާ
ސުވާލަކީ. ދެން އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލަން އޮތް ވާހަކައަކީ، ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ވިދާޅުވެއްޖެ ކުރިން
ތި ދޫކުރެވިފައި ހުރި ރަށްރަށުގެ ކުލި ކުޑަ ކުރެއްވުމަށް މަސައްކަތް އެބަ ކުރައްވާކަމަށް. އަދި
އެއްބަސްވުމުގައި އެކަހަލަ އަލިކަމެއްވެސް އެބަ އުޅޭކަމަށް. އެކަމަކު، އަޅުގަ ނޑު ދެކޭނީ އެގޮތަށް
ކުލި ކުޑަ ކުރެއްވުމަކަށް މިމަޖިލީހުން އަޅުގަ ނޑެއް ވޯޓެއް ނުދޭނަމޭ. އެހެންކަމަށްވާނަމަ، އަލުން
ކުލި ކުޑަ ކުރާކަމަށްވާނަމަ ޖެހޭނީ އަލުން އެ ބީލަމަށް ލާށޭ. ޝުކުރިއްޔާ.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ފެލިދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޔޫސުފް ނަޢީމް ދެއްކެވި
އާރޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙް މަދު ވާހަކަފުޅުގައި ސު ވާލެއްގޮތުގައި އަޅުގަ ނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނީ ހަމަ އެންމެކަމެއް. އެއީ
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަ ނޑުމެން މިކުރާ މަސައްކަތުގައި އުންމީދެއްވޭތޯ. އަޅުގަ ނޑު ދެކޭގޮތުގައި ވަރަށްބޮޑު
އުންމީދެއްވޭ. ވަރަށްބޮޑު އުންމީދަކާއި އެކީ ޢަޒުމަކާއި އެކީ އަޅުގަ ނޑުމެން މިމަސައްކަތް ފަށައިގެން
މިދަނީ. މިއަށް ޕްރެކްޓިކަލް ސޮލިއުޝަނެއް އަޅުގަ ނޑުމެން ހޯދަން އެބަޖެހޭ. މަސައްކަތަކީ އެހާ
ފަސޭހަކަމެއްނޫން. މި މަޖިލީހުގެވެސް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެވެސް އެއްބާރުލުން
މިފަދަ މަސައްކަތަކަށް ބޭނުންވާކަމަށް އަޅުގަ ނޑު ދެކެނީ. ދެން ފާހަގަ ކުރެއްވެވި އެއްކަމަކީ
ފަޤީރުންނަށް ރިސޯޓްތަކަށް ބީލަމަށް ލާފައި، އެރަށްތައް ހަދަން ކުރިމަތި ނުލެވޭނެއޭ. ހަމަ މިއާއި
ވިދިގެން އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލާނަން މި 22 ރިސޯޓް ޖުމްލަކޮށް ބީލަމަށް ލީ ހިނދު، މިރަށްތައް
ބީލަމަށް ލެވިފައިވާ މޮޑެލްއަށް ވިސްނާލާހިނދު އެއީ ފައިސާ ހުރެގެން ތަރައްޤީކުރެވޭނެ ހާލަތު
ހުރެގެން އެމަސައްކަތަކަށް ކުރިމަތިލީ ފަރާތްތަކެއްކަންވެސް ސަރުކާރަކުން ބައްލަވާފައެއް ނެތޭ.
އެހެން މިދަންނަވަން މިޖެހެނީ ބޯޅަ ވައްޓައިގެން ނަސީބު ނަންބަރު ލިބޭގޮތަށް ރިސޯޓް
އިންވެސްޓްމަންޓްތަކެއް ކުއް ޔަށް ދޫކޮށްފައި ވާހިނދު، އޭގެ ޒިންމާ ފަރާތްތަކަކުން
އުފުލަންޖެހޭކަމަށް އަޅުގަ ނޑު ޤަބޫލުކުރަން. އަޅުގަ ނޑުމެން މިކަންތައްތައް ބަލާ ހިނދު
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ ގާތްގަ ނޑަކަށް 600 މިލިއަން ނުވަތަ 200 މިލިއަން ޑޮލަރު

މިހާރުވެސް ސިންކިންގ ކުރެވިފައިވޭ މިރަށްތައް ތަރައްޤީ ކުރުމަށްޓަަ ކަެއި. މިފައިސާތަކަށް
ވިސްނާލާ ހިނދު މިއީ ރާއްޖޭގެ ފައިސާވެރިން، ވިޔަފާރިވެރިން މީގައި ހިމެނޭ. އަދި މީގެއިތުރުން
ކުދިކުދި ސޭވިންގސް ހޯދައިގެން، އެތައްޒަމާނެއްގެ ވިޔަފާރިކޮށްގެން ކިރިޔާ ސޭވިންގސްތަކެއް،
އެކަށީގެންވާ ކަހަލަ ސޭވިންގސްތަކެއް ކިރިޔާ ހޯދިފައިވާ ފަރާތްތަކަކުންވެސް މިކަމަށް
ކުރިމަތިލާފައިވޭ. އެފަރާތްތަކުގެވެސް އެ ސޭވިންގސްތައް ސިންކިންގ ކޮށްގެން މިއަށް ލާފައިވަނީ.
އެހެންނަމަވެސް، ޖުމްލަކޮށް ދަންނަވާނަމަ މިއީ ލޮޓަރީ އުސޫލުން މިކަން ކުރެވިފައި ވާހިނދު،
މިއީކީ ފަޤީރުންނަށް ނުވަތަ ފައިސާ ހުރި ފަރާތްތަކަކަށް ކުރެވިދާނެ ކަމެއްތޯ ބަލާފައެއް ނުވެއޭ.
އެހެންކަމުން، އަޅުގަ ނޑުމެންގެ މައްސަލަ އަދި އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ކަންތައް
އިތުރަށް ކޮމްޕްލިކޭޓްވެގެން މިދަނީ. ހަމަހަމަ އަދި އިންޞާފުވެރި އުސޫލު އަޅުގަ ނޑުމެން މިކަމަށް
ހޯދަންޖެހޭ. އަދިވެސް އެއްފަހަރު އަޅުގަ ނޑު ހަމަ އެދެން މިޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އެއްބާރުލުން
މިފަދަ މަސައްކަތަކަށް ދިނުން. ޝުކުރިއްޔާ.
ތިނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު
މުޙަންމަދު ޤަސަމް ވާހަކަދެއްކެވުން: މިއަދު ކުރައްވާފައިވާ ސުވާލާއި ގުޅިގެން އަޅުގަ ނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، ތ.އަތޮޅު
ކަޅުފަހަލަފުއްޓެކޭ އެއްގޮތަށް އަޅުގަ ނޑު ނިސްބަތްވާ، ދާއިރާ ނިސްބަތްވާ އަތޮޅު އާދެ، ހުވަދު
އަތޮޅުގައިވެސް މިގޮތަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށްތަކެއް ހިމެނިފައިވާތީ މިމައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް
ސަރުކާރުން، އަޅުގަ ނޑަށްވެސް އެނގޭ ސަރުކާރުން މަސައްކަތްތަކެއް ކުރައްވަމުން ގެންދާކަން.
އަޅުގަ ނޑު މިދެންނެވީ ފައިސާގެ މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް. އަޅުގަ ނޑަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް،
އަޅުގަ ނޑު ސުވާލަކީ، މިމައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް ސަރުކާރުން މިހާތަނަށް ކުރައްވާފައިވާ
މަސައްކަތްޕުޅުތަކަކީ ކޮބައިތޯ.
މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ތިނަދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙަންމަދު ޤަސަމް،
އާރޓްސް އެންޑް ކަލްޗަރ އަޙް މަދު އެކުރެއްވެވި ސުވާލަށް އަޅުގަ ނޑަށް ޖަވާބެއް އެރުވިއްޖެ ކަމަށް މީގެކުރިންވެސް އަޅުގަ ނޑު ދިން
ޢަލީ ސަވާދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޖަވާބުން އަޅުގަ ނޑު އުންމީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަ ނޑު ދަންނަވާލާނަން
ވަރަށް ކުރުގޮތެއްގައި އަޅުގަ ނޑުމެން މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުން އެބަގެންދަން. އޭގެތެރެއިން އެއް
ސިޔާސަތެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަ ނޑުމެން މިއަހަރު ކުރީކޮޅު އިޢުލާންކުރި ސިޔާސަތު ހިމެނޭ. އަދި
މީގެއިތުރުން އިތުރު ސްކީމްސްތަކެއް އަޅުގަ ނޑުމެން އެބަ އެކުލަވާލަން. މި ސްކީމްސްތައް އަވަސް

މުސްތަޤްބަލެއްގެ ތެރޭގައި އަޅުގަ ނޑުމެން ޢާންމުކުރާނަން. އަޅުގަ ނޑުމެން ވިސްނައިގެން މިތިބީ
މިއަހަރުގެ ތެރޭގައި މިރަށްތައް ތަރައްޤީވުމުގެ މަސައްކަތް ހަލުވިކަމާއެކު ނުދާނެއޭ އެއީ ޙަޤީޤަތަކީ.
އެހެންނަމަވެސް، އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ކުރިއަށްއޮތްތަނުގައި އެކަށީގެންވާ އުޞޫލެއްގެމަތިން،
އިންޞާފުވެރި އުޞޫލެއްގެ މަތިން އެކުލަވާލެވިއްޖެނަމަ މިރަށްތައް ތަރައްޤީ ކުރުމަށް
އަޅުގަ ނޑުމެންނަށް ދެވޭ ފުރުޞަތެއްކަމުގައި އަޅުގަ ނޑު ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާހިސާބުން އިތުރު ސުވާލުކުރުމުގެ ވަގުތު އަޅުގަ ނޑު ނިންމާލަން.
____